

## **‘Veerkracht van de economie vereist flexibiliteit van de regering’**

*Reactie Glastuinbouw Nederland op kabinetsplannen 2021*

Koning Willem Alexander legde in de bijzondere troonrede van 2020 de nadruk op de veerkracht van de economie. “Dat de regering gaat investeren en niet bezuinigen, is een positief signaal. Dat neemt niet weg dat er van de regering wel flexibiliteit wordt gevraagd. Dan heb ik het met name over de ODE”, zo reageert voorzitter Sjaak van der Tak van Glastuinbouw Nederland, op de kabinetsplannen.

Terwijl de ODE-tarieven de komende twee jaar stijgen, erkent het kabinet dat de negatieve effecten daarvan voor veel glastuinbouwbedrijven groot zijn. Het kabinet kiest ervoor om op de korte termijn meer gerichte maatregelen te treffen om het handelingsperspectief van onder andere de glastuinbouw te verbeteren. “Het kabinet stelt de komende twee jaar aanvullende middelen beschikbaar om deze bedrijven tegemoet te komen in de energiekosten”, geeft Van der Tak aan. “Overeenkomstig het rapport van WECR, dat deze week verscheen, is onze inzet compensatie van minimaal € 30 miljoen per jaar.”

### **Energie: ODE**

De glastuinbouw leidde als gevolg van de ODE-verhoging in 2020 namelijk een schade van ten minste € 30 miljoen, zo toonde het rapport aan. “Dit betreft met name de belichte bedrijven en bedrijven die inzetten op elektrificatie. Deze bedrijven worden onevenredig hard geraakt.”

Voor de ODE-stijging van 2020 komt, tegen de verwachtingen van Glastuinbouw Nederland in, geen correctie. Wel is voor 2021 en 2022 een sectorspecifieke regeling aangekondigd ter compensatie van de stijgingen in 2021 en 2022. “De ministers van LNV en EZK hebben aangekondigd met ons in gesprek te willen over deze regeling.”

### **Energie: CO<sub>2</sub>**

Over de CO<sub>2</sub> heffing EU-ETS industrie is nu duidelijk aangegeven dat deze niet geldt voor de glastuinbouwbedrijven in het EU-ETS. Minpunt is dat de afvalenergiebedrijven daar wel onder vallen. “Dat wordt nadelig voor de beschikbaarheid van de CO<sub>2</sub> uit deze installaties voor de glastuinbouw. Afvalenergiebedrijven zijn dan eerder geneigd om de CO<sub>2</sub> op te slaan dan te leveren aan de glastuinbouw. Dit is niet in lijn met de afspraken die gemaakt zijn in het Klimaatakkoord”, stelt de voorzitter van Glastuinbouw Nederland. “Er blijft dus werk te doen.”

De LNV-begroting is volgens Van der Tak een heldere en positieve bevestiging van de samenwerking in de energietransitie van de glastuinbouwsector en de uitvoering van het programma Kas als Energiebron. Voor de voortzetting daarvan komt, conform het Klimaatakkoord €25 tot €30 miljoen beschikbaar.

### **Water & Omgeving: Nationaal Groeifonds**

Een week voor Prinsjesdag introduceerden de ministers Wiebes en Hoekstra al het Nationaal Groeifonds, waarvoor de komende vijf jaar € 20 miljard beschikbaar is. Het fonds richt zich op kennisontwikkeling, R&D en innovatie en op infrastructuur. Projecten moeten een minimale projectomvang van € 30 miljoen hebben. Van der Tak: “Dit groeifonds is zeker ook interessant voor de glastuinbouw. Voor dat minimale bedrag per project kunnen we bijvoorbeeld het Westland, maar wellicht ook het Oostland of Greenport Aalsmeer, voorzien van duurzaam gietwater.”

Glastuinbouw Nederland is blij met de aandacht van het Kabinet voor gebiedsprocessen. “In de Bommelerwaard, Limburg, Drenthe en Noord-Brabant streven we na om in overleg met de regionale overheden te komen tot een robuuste en duurzame voorziening in goed

gietwater, rekening houdend met andere watervragers in het gebied en aandacht voor het voorkomen van wateroverlast.”

### **Water & Omgeving: Deltafonds**

Uit oogpunt van klimaatadaptatie ziet Glastuinbouw Nederland het als een positieve ontwikkeling dat het zogenoemde Deltafonds de samenhang tussen de Deltaprogramma-opgaven gaat versterken. “In de glastuinbouw zijn waterkwaliteit, zoetwatervoorziening en het voorkomen van wateroverlast ook onlosmakelijk met elkaar verbonden”, verduidelijkt Van der Tak. Voor maatregelen tegen wateroverlast komt een tijdelijke impulsregeling Ruimtelijke adaptatie van € 200 miljoen, voor de zoetwatervoorziening wordt € 100 miljoen extra uitgetrokken en voor gebiedsprocessen € 39 miljoen. “Een duurzame zoetwatervoorziening die economisch doelmatig is, is een ambitie die de glastuinbouw deelt met het Deltafonds.”

### **Plantgezondheid: Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming**

Het Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming (UP) wordt nadrukkelijk benoemd om een bijdrage te leveren aan de doelen van de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 van LNV. De vertaling in ‘substantiële verlaging van de behoefte aan gewasbeschermingsmiddelen en minder chemie’, beoordeelt Van der Tak als minder passend bij de grote inzet die de glastuinbouwsector reeds heeft gezet om de emissie te verlagen. Als belangrijke, positieve speerpunten die in de nota worden beschreven, noemt hij: optimalisatie en harmonisatie van het toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen in de EU en verruiming voor nieuwe verdelingstechnieken zoals Crispr-Cas. “Hoogwaardige kwaliteit van plantaardige producten en een hoog plantgezondheidsniveau zijn voor de Nederlandse glastuinbouw van groot belang.”

### **Plantgezondheid: Fytosanitaire handelsbelemmeringen**

Van der Tak onderschrijft het belang van het voorkomen van plantenziekten en de inzet van Nederland op het wegnemen van fytosanitaire handelsbelemmeringen. “De € 0,5 miljoen die daarvoor is begroot, lijkt daarmee echter laag afgezet tegen het belang. Een betere regelgeving en meer vertrouwen in de glastuinbouwondernemer maken de fytosanitaire regelgeving hanteerbaar en uitvoerbaar.”

### **Arbeid: Huisvesting arbeidsmigranten**

Het kabinet maakte verder bekend dat in 2021 een bedrag van € 150 miljoen extra beschikbaar is voor gemeenten om meer betaalbare woningen sneller tot stand te brengen. Een belangrijk besluit, meent Van der Tak. “Meer beschikbare woonruimte is een belangrijk onderdeel van de aanpak van misstanden rondom arbeidsmigranten. Huisvesting op bedrijventerreinen moet daarnaast echter ook mogelijk blijven.”

### **Arbeid: Arbeidsmarkt**

Het kabinet streeft naar een nieuwe balans op de arbeidsmarkt, waarbij er meer maatregelen nodig zijn om de arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken. In reactie daarop benadrukt Van der Tak dat onder andere de aanpak van flexarbeid, in sectoren waar dit nu eenmaal onvermijdelijk is, een zorgpunt is. Dat betreft onder andere de glastuinbouw.

### **Conclusie**

Samengevat toont Van der Tak zich gematigd positief over de plannen die de regering op Prinsjesdag 2020 presenteerden. “Het kabinet vertrouwt in deze crisisperiode op de veerkracht van de economie. Ik vertrouw bij een aantal essentiële dossiers op de flexibiliteit van onze regering”, zo besluit de voorzitter van Glastuinbouw Nederland.